

HØRINGSNOTAT MED SPØRSMÅL/ PROBLEMSTILLINGER SOM ER GJENSTAND FOR HØRING

1. Innledning

Model Rules inneholder i all hovedsak bestemmelser som er hentet direkte fra WADC, og som derfor er bindende og som NIF ikke kan gjøre materielle endringer i. Disse delene er derfor ikke gjenstand for høring mht. det materielle, dvs. innholdet. Innspill til endringer i WADC har tidligere vært på høring i organisasjonen og Idrettsstyret har gitt innspill til WADA, basert på det som har fremkommet i høringen.

I et omfattende dokument med mye fagterminologi som ikke er direkte oversettbar til norsk, vil det det være ulik oppfatning av hva som vil være den beste oversettelsen av ord og begreper. Idrettsstyret mottar derfor gjerne ev. språklige innspill også til oversettelsen.

For øvrig faller høringen tematisk i fire deler:

1. Forholdet mellom NIFs lov og antidopingregelverket. Se pkt. 2.1 og 2.2.
2. Fordelingen av oppgaver på antidopingområdet. Se pkt. 4
3. Ulike alternativer Model Rules åpner for å velge mellom. Se pkt. 3, 5 og 6
4. Begrepsbruken i oversettelsen av Model Rules. Se pkt. 2.3.

Under behandlingen av hvert spørsmål, vil det i dette notatet gis en redegjørelse for situasjonen slik den er i dag samt ev. endringer som er vedtatt i WADC som skal gjelde fra 1. januar 2021.

Spørsmål fra Idrettsstyret skal besvares ved bruk av [eget skjema](#).

2. NIFs lov kapittel 12 og implementeringen av et nytt antidopingregelverk

2.1 Formålet med å implementere WADC gjennom bruk av Model Rules

Bare deler av WADC inntatt i kapittel 12 i NIFs lov, og for forhold som ikke er inntatt henvises det til WADC. I tillegg til at brukeren av regelverket må gå til WADC for å finne supplerende regler, er det også gitt egne regler i «Forskrift om meldeplikt- og annen utøverinformasjon» (gitt av Idrettsstyret) og «Regler for medisinsk fritak» (gitt av styret i ADNO). Gjeldende regelverk består m.a.o. av ulike separate dokumenter. Dette kan gjøre det mer krevende å få oversikt over regelverket, noe som er en ulempe både for utøvere og andre. Fra et lovgiverståsted er det viktig at regelverket er gjenstand for høring og er demokratisk forankret. Når regler gis på et område, vil det ofte være ulike hensyn som må veies opp mot hverandre, og de ulike bestemmelsene i et regelverk vil normalt dels gripe inn i og dels utfylle andre bestemmelser i det samme regelverket. For NIF er dette en kjent problemstilling når lovendringsforslag fremmes til og behandles på Idrettstinget.

Et regelverk som innebærer at forpliktelser og rettigheter er spredt over flere ulike dokumenter, vil kunne bidra til å redusere rettsikkerheten til utøverne og andre som er

omfattet av regelverket. Det vil også kunne gi utfordringer for brukerne av regelverket, og svekke lovgivers evne til å gi et balansert, oversiktlig og enhetlig regelverk. Det anses derfor hensiktsmessig å samle de norske reglene.

Bruk av Model Rules, vil gi NIF et antidopingregelverk som sikrer at WADC er implementert på en korrekt måte med de obligatoriske, og supplerende, reglene som WADA anbefaler at NIF inntar i regelverket. Det betyr at brukerne av regelverket får færre dokumenter å forholde seg til, sammenlignet med i dag. Dersom det er behov for særskilte regler i tillegg til de som fremgår av Model Rules, kan disse inntas som vedlegg til Model Rules.

2.2 Forholdet mellom NIFs lov kapittel 12 og Model Rules

Model Rules er på over 70 sider. Dersom den skal implementeres i NIFs lov, vil NIFs lov hovedsakelig inneholde antidopingregler. Arbeidsgruppen «Idrettens fremtidige møteplasser» anbefaler på generelt grunnlag at flere bestemmelser tas ut av NIFs lov. Hvis reglene løftes ut av NIFs lov og inn i et eget antidopingregelverk, vil NIFs lov reduseres med ca. 9 sider, i stedet for at loven mer enn dobles i omfang. At antidopingregelverket flyttes ut av NIFs lov innebærer ingen endring i regelverkets formelle status. Det vil være like bindende som om det var plassert i NIFs lov kapittel 12, selv om det plasseres i et eget dokument utenfor loven. Mange særforbund har tilsvarende deling ved at egne kamp- og konkurranseregler, sanksjonsregler mv. er plassert i egne dokumenter fremfor å være integrert i særforbundets lov.

Hvis antidopingregelverket løftes ut av NIFs lov, vil det være tilstrekkelig at NIFs lov kun henviser til dette regelverket slik at regelverket får samme formelle status som om det var plassert i loven. I tillegg er det bestemmelser i NIFs lov kapittel 12 i dag, som må vurderes videreført i kapittel 12 fordi dette gjelder bestemmelser av mer overordnet og prinsipiell karakter, som naturlig hører hjemme i NIFs lov. Dette gjelder blant annet regulering av NIFs ansvar for å implementere WADC i NIFs regelverk og håndheve WADC innenfor egen organisasjon, og at samtlige organisasjonsledd skal følge NIFs antidopingregelverk fremfor å utarbeide egne antidopingregler.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Når antidopingregelverket samles i et eget regelverk som løftes ut av NIFs lov og over i et eget dokument, bør likevel enkelte mer overordnede bestemmelser, som skissert ovenfor (NIFs ansvar for å implementere WADC i NIFs regelverk og håndheve WADC innenfor egen organisasjon, og at samtlige organisasjonsledd skal følge NIFs antidopingregelverk), fortsatt ligge i kapittel 12, i tillegg til henvisningen til regelverket?*

2.3 Oversettelse av Model Rules til norsk

Model Rules er oversatt fra engelsk til norsk av en profesjonell oversetter som har erfaring med oversettelse av juridiske dokumenter. Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe fra NIF og ADNO som har kvalitetssikret og bearbeidet oversettelsen av Model Rules fra engelsk til norsk. I tillegg er ekstern juridisk bistand innhentet for en ekstern vurdering av utvalgte deler av

regelverket. Gjennom dette arbeidet er det vedlagte forslaget utarbeidet for å sikre at regelverket er best mulig i samsvar med den engelske versjonen, og samtidig har et språk og begrepsbruk som fungerer i Norge.

Den norske oversettelsen er lagt tettest mulig opp til den engelske versjonen. Dette er gjort for å unngå at det oppstår avvik eller motstrid mellom den engelske teksten og den norske, og for å ivareta WADCs formål, som er å sikre et harmonisert og ensartet regelverk internasjonalt, uavhengig av land og idretter. WADCs originale språk, og den relevante rettspraksisen fra CAS er engelsk, og det er derfor et mål at NIFs antidopingregler så langt det er mulig skal inneholde begreper som er gjenkjennelige i den originale WADC og praksis fra CAS.

Oversettelsen til norsk byr på enkelte utfordringer. Noen steder virker en ren oversettelse av ord mer forvirrende enn oppklarende, og noen steder er de engelske begrepene mer avklarende fordi det ikke finnes noe tilsvarende begrep på norsk som er dekkende. Formålet med WADC er blant annet å sikre lik praksis på tvers av ulike idretter og nasjoner, med ulik rettskultur. Dette innebærer at enkelte ord/begreper har et annet innhold i WADC enn etter alminnelig norsk språklig forståelse.

Enkelte steder er de engelske ordene som er oversatt til norsk helt ulike de særnorske begrepene som anvendes i dag. Oversettelsen av de engelske begrepene har imidlertid synliggjort at enkelte av de særnorske ordene, selv om de er godt innarbeidet, i noen tilfeller kan fremstå misvisende og/eller lite hensiktsmessige å opprettholde. Idrettsstyret ønsker derfor tilbakemelding på hva som vil være de mest hensiktsmessige begrepene å bruke i det nye regelverket. Dersom begreper som benyttes i et regelverk skal erstattes med nye begreper, krever dette alltid tilpasninger, også for brukerne av regelverket. Slike tilpasninger er NIF som organisasjon vant til å håndtere i forbindelse med den revisjon som skjer av NIFs lov ved hvert Idrettsting, samt ved utarbeidelsen av nye lovnormer for alle organisasjonsleddene. Som regelgiver på et område i stadig utvikling, må NIF alltid ta høyde for endringer, også mht. begreper som har vært anvendt over tid. At et begrep er innarbeidet bør derfor ikke i seg selv være til hinder for at begrepet skal erstattes av et annet begrep, dersom dette anses mer dekkende/hensiktsmessig å bruke. Samtidig bør en kortsiktig ulempe ved tilpasninger for brukerne alltid oppveies av ev. fordeler på lengre sikt. Dersom det nå velges å erstatte de begreper som benyttes med nye begreper, vil det ikke være behov for å vurdere tilsvarende endringer senere, ved nye revisjoner av WADC. For utøvere som også deltar i internasjonale konkurranser og som blir dopingtestet av sine respektive internasjonale særforbund, vil de engelske begrepene være gjenkjennelige. Både regelverket og informasjon som gis internasjonalt er på engelsk. For denne gruppen utøvere vil sannsynligvis bruk av engelske begreper, eller oversettelse som ligger svært nær de engelske begrepene, være mest hensiktsmessig. Samtidig gjelder dagens regelverk også for bredden, som normalt ikke vil være i direkte befatning med det internasjonale regelverket. Regelverket bør derfor etterstrebe en terminologi som hensyntar begge disse gruppene.

Det bes om tilbakemelding på hvilke av de følgende begrepene som høringsinstansene ønsker skal bli brukt i regelverket:

- **Signatory:**
En «Signatory» er en organisasjon som har akseptert å være forpliktet av WADC, og gjennom dette får bestemte forpliktelser og rettigheter. I utkastet til regelverk brukes det engelske begrepet og ikke den norske oversettelsen «tilsluttet part». Begrepet «Signatory» er ikke benyttet i dagens regelverk, men det engelske begrepet er innarbeidet også nasjonalt. Dette reiser et spørsmål om det engelske begrepet bør benyttes også i det norske regelverket i stedet for «tilsluttet part».
- **Results Management:**
«Results management» er et begrep som litt forenklet betegner hele prosessen som skjer i tidsrommet fra et varsel om regelbrudd gis og til saken er avsluttet i f.eks. et domsutvalg eller CAS. I utkastet til regelverk brukes «resultathåndtering». Begrepet er ikke benyttet i dagens regelverk. Begrepet «resultat» er imidlertid benyttet en rekke steder i regelverket, men da i betydningen utfall/prestasjon. Dette reiser et spørsmål om «resultathåndtering» vil fremstå misvisende på norsk, og om det engelske begrepet vil være mer egnet.
- **Therapeutic Use Exemption (TUE):**
En «TUE» er en tillatelse til utøvere som av medisinske grunner får lov til å benytte et stoff på forbudslisten. I utkast til regelverk brukes «medisinsk fritak» fordi dette er begrepet som benyttes i regelverket i dag. «TUE», som er en forkortelse for det engelske ordet, er imidlertid et innarbeidet begrep nasjonalt og internasjonalt, som utøvere som deltar internasjonalt vil være godt kjent med. Det er også slik at en TUE-søknad kan behandles både av et internasjonalt særforbund og av ADNO. Dette reiser spørsmål om den engelske forkortelsen «TUE» vil være mer egnet enn det norske begrepet «medisinsk fritak».
- **Whereabouts Information:**
Utøvere som inngår i en registrert testpool skal etter WADC, gi opplysninger om sitt oppholdssted («Whereabouts Information»). I utkast til regelverk brukes «informasjon om oppholdssted». I dag anvendes «utøverinformasjon» i NIFs lov, men en alminnelig språklig forståelse av begrepet «utøverinformasjon» gir ingen indikasjon om hvilken type informasjon dette omfatter. Begrepet «whereabouts information» er godt kjent for utøvere på internasjonalt nivå og noe disse utøverne må oppgi til sine respektive internasjonale særforbund. Ettersom informasjon om oppholdssted kun skal gis av et begrenset antall av utøvere, reiser det spørsmål om det engelske ordet er mer egnet enn en ren norsk oversettelse av ordet, dvs. «informasjon om oppholdssted». Det er også et spørsmål om det særnorske begrepet «utøverinformasjon» uansett bør utgå fordi det ikke er tilstrekkelig avklarende mht. hvilken informasjon som etterspørres fra utøveren.
- **Prohibited List:**
«Prohibited List» er WADAs liste over forbudte stoffer og metoder. I utkast til regelverk brukes «forbudslisten». I dag anvender NIFs lov «dopinglisten» om WADAs forbudsliste. Dette er et innarbeidet begrep, men «dopinglisten» er også navnet på en egen liste over dopingmidler som fastsettes av Statens legemiddelverk med hjemmel i en forskrift gitt av

Helse- og omsorgsdepartementet. Forbudslisten omfatter blant annet stoffer/metoder som er forbudt til enhver tid, de som kun er forbudt i konkurranser, og de som kun er forbudt i enkelte idretter. Ettersom listen også omfatter f.eks. medisiner som utøvere innen fastsatte doser kan bruke uten at dette gir noen prestasjonsfremmende effekt, og som kun utgjør et regelbrudd dersom disse grensene overstiges (eller om de inntas på en annen måte enn den listen tillater), reiser det spørsmål om bruken av ordet «dopingliste» er et adekvat og dekkende begrep eller om den norske oversettelsen (forbudslisten) bør benyttes i stedet, ev. det engelske uttrykket «Prohibited List».

- International Level-Athletes/National-Level Athletes

I utkast til regelverk benyttes «utøver på internasjonalt nivå» og «utøver på nasjonalt nivå».

- Kategorien «Utøvere på internasjonalt nivå» fastsettes av det respektive internasjonale særforbund, og omfatter utøvere på øverste internasjonale nivå.
- Kategorien «Utøvere på nasjonalt nivå» fastsettes av ADNO, og skal bestå av utøvere som konkurrerer på nasjonalt nivå i Norge. Det begrepet som i dag benyttes på «utøvere på nasjonalt nivå» er «toppidrettsutøver». Etter en alminnelig språklig forståelse av ordet «toppidrettsutøver», fremstår dette misvisende ettersom kategorien ikke omfatter samtlige norske toppidrettsutøvere, men kun de norske utøvere som er på nivået under det internasjonale toppnivået, dvs. på nivået under norske utøvere på internasjonalt nivå. OLT har dessuten en egen definisjon av begrepet «toppidrettsutøver», og det er ikke samsvar mellom denne definisjonen og den kategorisering av utøvere på nasjonalt nivå som skal gjøres etter antidopingregelverket. Dette reiser spørsmål om begrepet «toppidrettsutøver» bør unngås i antidopingregelverket, slik at en ikke opererer med samme begrep på to ulike grupper utøvere, og at denne gruppen i stedet bør omtales som «utøvere på nasjonalt nivå». Ev. om man for begge kategorier bør bruke de engelske begrepene (International Level-Athletes og National Level- Athletes).

- Testing Pools:

Etter WADC skal det etableres ulike testpools bestående av utøvere som skal være gjenstand for mer omfattende testing i og utenfor konkurranse. Av den grunn skal disse utøverne også pålegges å gi informasjon om sitt oppholdssted, slik at de kan testes uanmeldt. Se om «Whereabouts information» over.

Det er tre kategorier testpools:

- Pool 1: en «internasjonal Registered Testing Pool»
- Pool 2: en «nasjonal Registered Testing Pool»
- Pool 3: en «nasjonal Testing Pool»

Vedr. pool 1:

Utøvere i den internasjonale «Registered Testing Pool» er i utkastet benevnt som «internasjonal registrert testpool». Denne gruppen fastsettes av de internasjonale særforbundene og skal inkludere de utøverne på et internasjonalt nivå som skal være gjenstand for mer omfattende testing i og utenfor konkurranse.

Vedr. pool 2:

Utøvere i den nasjonale «Registered Testing Pool» er i utkastet benevnt som «nasjonal registrert testpool», mens begrepet som benyttes i dag er «meldepliktutøverlisten». Denne listen fastsettes av ADNO, og skal inkludere utøvere på nasjonalt nivå som er gjenstand for mer omfattende testing i og utenfor konkurranse.

Vedr. pool 3:

Etter Model Rules kan ADNO også etablere en ytterligere testpool bestående av utøvere som avkreves mindre omfattende informasjon om oppholdssted enn utøverne på nasjonalt nivå. Denne gruppen benevnes «Testpool» i utkastet.

Hvis det særnorske begrepet «meldepliktutøver» opprettholdes, fremfor utøver i «nasjonal registrert testpool», vil man etter det norske regelverket få tre nivåer av testpools, uten at sammenhengen mellom disse tre nivåene gjenspeiles i de norske navnene. Dette reiser et spørsmål om denne kategorien utøvere i stedet bør benevnes i tråd med den norske oversettelsen av det engelske begrepet (nasjonal registrert testpool), slik at sammenhengen mellom de tre nivåene av testgrupper fremgår tydelig.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Bør den norske versjonen av regelverket, som et overordnet prinsipp, etterstrebe å benytte engelske begreper der disse anses mer hensiktsmessige/adekvate, eller bør begrepene uansett alltid oversettes til norsk?*
- *Hvilke navn ønskes brukt på de ulike begrepene som er listet opp i kulepunktene over?*

3. Virkeområdet for NIFs antidopingregelverk og rekreasjonsutøvere

3.1 Virkeområdet for utøvere og deres støttepersonell

Etter WADC er det bare utøvere som konkurrerer på internasjonalt nivå («International-Level Athletes») og nasjonalt nivå («National-Level Athletes») samt deres støttepersonell som er omfattet av WADC. Som nevnt er det de internasjonale særforbundene som bestemmer hvilke utøvere som er omfattet av kategorien «utøvere på internasjonalt nivå», mens ADNO beslutter hvilke utøvere som er omfattet av kategoriene «utøvere på nasjonalt nivå». Dette er utøvere som konkurrerer på de øverste nivåene i Norge. Utøvere på nivå under dette (heretter omtalt som «bredden») er ikke omfattet av WADC, med mindre NIF bestemmer at de skal være omfattet.

Etter gjeldende bestemmelser i NIFs lov kapittel 12 er bredden omfattet. Dette har som konsekvens at NIF og NIFs organisasjonsledd har en plikt til å sikre at alle utøvere og utøvers

støttepersonell på alle nivåer i organisasjonen aksepterer å være bundet av regelverket før de kan delta i trening, konkurranser eller andre aktiviteter i regi av organisasjonsleddet. I 2017 vedtok WADA et eget regelverk (International Standard for Code Compliance by Signatories) som presiserte og forsterket de plikter NIF og øvrige signatories har etter WADC. Det er viktig at NIF, gjennom opplæring og tilsyn, følger opp de forpliktelsene NIF har etter WADAs regelverk. Dersom NIFs organisasjonsledd ikke etterlever regelverket, risikerer NIF å anses som «non-compliant». Dette vil blant annet kunne få konsekvenser for adgangen til å konkurrere internasjonalt for samtlige særforbund, idrettslag og deres utøvere.

Idrettsstyret ønsker at virkeområdet til NIFs antidopingregelverk fortsatt skal omfatte hele bredden slik det gjør i dag.

3.2 Rekreasjonsutøver

WADC er som nevnt rettet mot toppidretten. Etter WADC er utgangspunktet at alle utøvere blir behandlet like strengt mht. sanksjonsnivå. Ved f.eks. bruk av et stoff på forbudslisten er derfor utgangspunktet at det er klassifiseringen av det forbudte stoffet og graden av skyld som er bestemmende for hvor streng sanksjonen blir. Utøvere forventes å opptre aktsomt og i samsvar med reglene uavhengig av om de er profesjonelle eller om de er yngre utøvere med liten erfaring med konkurranser eller kjennskap til antidopingregelverket. I forbindelse med revisjonsprosessen av WADC 2021, ba Idrettsstyret om mer fleksibilitet for de signatories som har valgt å la WADC komme til anvendelse også på breddeutøvere;

“In Norway, NIF has chosen to apply anti-doping rules to athletes on all levels. We call on WADA to amend the definition thus recognizing that anti-doping work is organized differently in each country and provide the necessary flexibility to Signatories that want to apply the Code on lower level athletes that compete under its authority. For this group of athletes, the current use of non-flexible regulations could easily lead to unproportionate sanctions.”

WADC 2021 har nå introdusert en ny utøverkategori som heter «rekreasjonsutøver» og begrunner dette på følgende måte:

“A number of the stakeholders who regularly test these lower-level athletes have pointed out that: they do so as a matter of public health and imposing full Code consequences (as opposed to rehabilitation) is counter-productive to that objective; that these lower-level athletes have not had the same anti-doping educational opportunities as higher-level athletes and that the consequence of mandatory public disclosure on the employment status of someone who participates in sport only at the recreational level is unduly harsh.”

Denne gruppen av utøvere vil kunne ilegges mildere sanksjoner enn andre utøvere, og de trenger ikke, i motsetning til andre utøvere, å godtgjøre hvordan de har fått i seg et forbudt stoff/metode for å kunne anses for å ha utvist ingen eller ikke-betydelig skyld ved en positiv prøve. Det understrekes at opprettelsen av en kategori «rekreasjonsutøvere» ikke vil begrense adgangen til testing, eller omfanget av testingen.

WADC legger ikke føringer på hvem som skal inngå i denne gruppen, ut over at den ikke kan omfatte noen som i løpet av de siste fem årene før vedkommende begikk en overtredelse av antidopingreglene, har vært en utøver på nasjonalt eller internasjonalt nivå, har representert

et særforbund eller NIF i et internasjonalt idrettsarrangement i en åpen kategori, eller har vært inkludert i en prioritert testgruppe eller en gruppe som må rapportere oppholdssted (se «whereabouts information» i punkt 2.3).

Selv om NIF i høringen ba WADA om adgang til etablering av mer fleksible løsninger for bredden, vil NIF stå fritt mht. om det ønsker å etablere en egen kategori for rekreasjonsutøvere, og Idrettsstyret ønsker å få høringsinnspill på dette punktet.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Bør bredden, dvs. nivået under International-Level Athletes og National-Level Athletes, anses som «rekreasjonsutøvere» i WADCs forstand, eller skal bredden anses på lik linje med ovennevnte utøverkategorier, slik at de samme krav og sanksjoner gjelder for alle utøvere uavhengig av nivå?*

4. Implementeringen av WADC i NIFs regelverk

4.1 NIFs organisering av antidopingarbeidet iht. maktfordelingsprinsippet

NIF har det formelle og overordnede ansvaret for antidopingregelverket og håndhevingen av dette innenfor all aktivitet som hører inn under NIF. NIF har organisert dette ved å skille mellom den «lovgivende myndighet» (Idrettstinget/Idrettsstyret) og den «dømmende myndighet» (NIFs domsorganer), mens ansvaret for å ta dopingprøver og reise ev. påtale («utøvende myndigheten») er delegert til den uavhengige stiftelsen Antidoping Norge (ADNO). Uavhengighet mellom disse tre funksjonene skal bidra til å styrke rettsikkerheten til de som er omfattet av regelverket.

4.2 Model Rules for National Anti-Doping Organizations

Som tidligere beskrevet foreslås det at implementeringen av WADC skjer ved bruk av «Model Rules for National Anti-Doping Organizations» (heretter «Model Rules»). WADC inneholder følgende definisjon av «National Anti-Doping Organization» (heretter kalt NADO): «*The entity(ies) designated by each country as possessing the primary authority and responsibility to adopt and implement anti-doping rules, direct the collection of Samples, manage test results, and conduct Results Management at the national level. If this designation has not been made by the competent public authority(ies), the entity shall be the country's National Olympic Committee or its designee.*»

Dersom myndighetene ikke har utpekt en NADO, er det iht. WADC alltid den nasjonale olympiske komiteen som selv er NADO, eller som kan utpeke en NADO. ADNO er en stiftelse, som ikke har medlemmer, og dermed er uten myndighet over NIFs organisasjonsledd og enkeltmedlemmer. I 2003, da ADNO ble stiftet, delegerte NIF derfor ansvaret for dopingkontroller og påtale til ADNO. ADNO henter m.a.o. sin myndighet fra NIF som nasjonal olympisk komité, og ikke fra WADA eller norske myndigheter, slik at det er delegasjonen fra NIF som bestemmer hvilke oppgaver ADNO skal utføre på vegne av NIF.

Med den organiseringen NIF har gjort, jf. pkt. 3.1, er det dermed delte NADO-oppgaver i Norge mellom tre ulike organer/aktører;

- *“the primary authority and responsibility to adopt and implement anti-doping rules”*
Denne lovgivende myndigheten ligger hos Idrettstinget og Idrettsstyret.
- *“direct the collection of Samples, manage test results”*
Denne utøvende myndighet ligger hos ADNO.
- *“conduct Results Management at the national level”*
Resultathåndteringsansvaret er dels utøvende og dels dømmende myndighet, og ligger derfor dels hos ADNO og dels hos NIFs domsorganer, avhengig av hvor i prosessen man er.

Iht. NADO-definisjonen kan det være flere NADOer i et land, og oppgavene kan deles mellom flere organisasjoner/organer.

I Model Rules brukes utelukkende «[NADO]». Det betyr at «[NADO]», i det regelverket som skal vedtas av Idrettsstyret, må erstattes med hhv. NIF, ADNO og NIFs domorganer alt ettersom hva den aktuelle bestemmelsen regulerer. Gjelder bestemmelsen prøvetaking må «[NADO]» erstattes med «ADNO», gjelder det førsteinstans høring på nasjonalt nivå, må det stå «NIFs domsutvalg», gjelder det regelverksfunksjonen eller andre oppgaver som NIF ikke har delegert, må det stå «NIF» osv. I tillegg til at de ulike oppgavene blir definert løpende i de ulike bestemmelsene i antidopingregelverket, vil det også være behov for en innledende klargjøring av forholdet mellom de ulike aktørene og hvordan antidopingoppgavene er fordelt mellom de ulike organene.

4.3 Suspensjoner og avkall på høring

4.3.1 Innledning

To av de oppgavene som tilligger en «NADO» etter Model Rules er å ilegge suspensjoner og ilegge reaksjoner som følge av at utøver eller annen persons har gitt avkall på høring. Etter gjeldende regler ligger disse oppgavene dels hos ADNO og dels hos NIFs domsorganer. Det er behov for å avklare om disse oppgavene fortsatt skal utføres av begge, eller om de skal ligge hos ett av organene, og i så fall hvilket.

4.3.2 Suspensjoner

En suspensjon har samme konsekvens som en utelukkelse, selv om den formelt sett ikke er å anse som en straffereaksjon. Suspensjonen har en midlertidig karakter. En suspensjon vil kunne være inngripende og innebærer at den suspenderte ikke kan delta i konkurranser, trening eller idrettsaktivitet som er autorisert eller organisert av en «signatory» eller dens medlemsorganisasjoner. Dette omfatter også deltakelse på sosiale aktiviteter og bruk av anlegg. Vedkommende kan heller ikke velges til styreverv, gis treneroppgaver, representere eller ha administrative oppgaver knyttet til aktiviteter som er organisert eller godkjent av en slik organisasjon.

Utholdt og overholdt suspensjon kommer til fradrag i den sanksjon som måtte bli utmålt. Det er NIF og NIFs organisasjonsledd som er ansvarlig for å håndheve suspensjonen i egen organisasjon, mens ADNO vil være ansvarlig for å påtale eventuelle brudd på suspensjonen.

Det foreligger to kategorier av suspensjoner: 1) frivillig suspensjon og 2) suspensjon som er ilagt av ADNO eller NIFs domsorganer, dvs. suspensjon som ikke er frivillig. Etter dagens regelverk kan en utøver velge å la seg suspendere uten at spørsmålet behandles av domsutvalget eller ADNO. Utøver skal underrettes om en slik adgang til frivillig suspensjon samtidig som det gis varsel om regelbrudd.

Ilagt suspensjon faller i to kategorier; ilagt suspensjon ved positiv prøve for ikke-spesifiserte stoffer (f.eks. anabole stoffer) og ilagt suspensjon i andre saker. Den første kategorien ilegges av ADNO, og øvrige suspensjoner ilegges av NIFs domsorganer.

I straffesaker (brudd på NIFs lov kapittel 12) ilegges suspensjoner av NIFs domsorganer, og ikke av den part som påtaler et anført regelbrudd. Etter gjeldende regelverk kan en ilagt suspensjon bare besluttes for inntil to måneder av gangen, og må ev. fornyes. Ilagt suspensjon kan ankes.

Hos ADNO er det i dag påtalenemnda som vedtar suspensjoner ved positiv prøve for ikke-spesifiserte stoffer eller ved bruk av forbudt metode. Det er ADNOs administrasjon som fremmer saken for påtalenemnda. Påtalenemnda er et organ opprettet av styret i ADNO, som skal bestå av tre personer med kompetanse innen juss, farmakologi og medisin. Iht. ADNOs vedtekter, arbeider påtalenemnda etter en instruks gitt av styret i ADNO, og styret kan ikke instruere påtalenemnda i spørsmål knyttet til påtalevirksomheten. Model Rules har ingen krav til at det skal opprettes en påtalenemnd, eller at den skal være uavhengig av styret/administrasjonen. Etter Model Rules er det heller ikke et krav om at suspensjoner skal ilegges av et uavhengig organ. Systemet med en egen påtalenemnd er en løsning som er valgt i Norge. Ileggelse av suspensjon er ingen påtalemessig avgjørelse, men det er praksis hos ADNO for at det er påtalenemnda, og ikke administrasjonen, som fatter beslutning om suspensjon.

Hos NIF er det NIFs domsutvalg, valgt av Idrettstinget som beslutter eventuell suspensjon. Etter NIFs lov skal leder og nestleder i domsutvalget være jurister, mens et flertall av medlemmene skal være jurister. Det er ADNO som fremmer saken for domsutvalget. Dette skjer etter en beslutning fattet av påtalenemnda. I utkast til nytt antidopingregelverk skal NIFs domsutvalg, settes med én dommer i den enkelte sak, med mindre lederen av domsutvalget anser at det bør være tre dommere.

En implementering av Model Rules vil innebære at suspensjonen løper inntil den blir opphevet ev. det foreligger en dom i saken. En implementering av Model Rules vil innebære at de suspensjoner som i dag ilegges av ADNO, skal ilegges umiddelbart etter at det er foretatt en innledende undersøkelse der det blant annet sjekkes om det foreligger et medisinsk fritak (TUE) ev. kan innvilges et slikt fritak, og det ikke er åpenbare avvik fra de aktuelle internasjonalt standardene (International Standard for Laboratories eller International Standard for Testing and Investigations).

Slike suspensjoner skal ilegges raskt. Tilsvarende krav gjelder ikke for øvrige suspensjoner. Av den grunn har det vært hensiktsmessig at ADNO har ilagt slike suspensjoner ettersom det i slike saker ville det gått lengre tid frem til en beslutning om først skulle vurderes av administrasjonen i ADNO, deretter av de tre medlemmene i Påtalenemnda, før en begjæring om suspensjon kunne fremmes for behandling av tre dommere i NIFs domsutvalg.

Dersom det besluttes at samtlige suspensjoner skal ilegges av NIFs domsutvalg, kan kravet om at suspensjoner i slike saker skal ilegges raskt, f.eks. medføre at det blir administrasjonen i ADNO, og ikke påtalenemnda, som fremmer en begjæring om suspensjon for NIFs domsutvalg. Situasjonen blir dermed identisk med hvordan en ilagt suspensjon i slike saker i dag blir besluttet hos ADNO, der sak fremmes av administrasjonen for beslutning av påtalenemnda. Dersom forslaget om at det kun trenger å være én enkelt dommer som behandler suspensjonssaker blir vedtatt, vil for øvrig prosessen kunne gå enda raskere hos domsutvalget enn hos ADNO, jf. utkast artikkel 8.

Dersom alle suspensjoner ilegges av samme organ, vil det gi mer enhetlig praksis og sikre likebehandling av like tilfeller. Et slikt system vil også være mer oversiktlig for utøvere og for andre, sammenliknet med at det er to ulike organer som ilegger suspensjoner.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Bør adgangen til å ilegge suspensjoner ligge hos både kontroll- og påtaleorganet (ADNO) og domsorganene (NIFs domsorganer), eller bør dette anses enten som en del av påtaleorganets oppgaver eller domsorganenes oppgaver?*
- *Dersom suspensjoner bør samles hos ett organ, bør adgangen til å suspendere ligge hos NIFs domsorganer eller hos ADNO?*

4.3.3 Avkall på høring

Etter gjeldende regler kan ADNO ilegge en utelukkelse etter en såkalt forenklet behandling (tilståelsessaker). En forenklet behandling etter gjeldende regler forutsetter tilståelse og at utøver aksepterer ADNOs forslag til sanksjon. Utøver har angrerett og kan trekke tilbake samtykket.

Øvrige saker behandles av NIFs domsutvalg. Dersom saken behandles av NIFs domsutvalg kan dette skje gjennom en skriftlig behandling, en muntlig høring eller en kombinasjon der det først er skriftlig utveksling av prosesskriv før det avholdes en muntlig høring. Når utøver får tilsendt påtalebegjæringen fra domsutvalget, blir utøver samtidig varslet om at saken kan bli avgjort på grunnlag av påtalebegjæringen dersom svar ikke gis innen den fastsatte frist.

En implementering av Model Rules innebærer at regelverket må hjemle et alternativ til ordinær høring som omtales som «avkall på høring». Avkall på høring foreligger i to tilfeller:

- a) Utøver, som påstås å ha overtrådt antidopingreglene, gir uttrykkelig avkall på en høring og aksepterer konsekvensene som foreslås.
- b) Utøver, som påstås å ha overtrådt antidopingreglene, bestrider ikke påstanden innen en fastsatt frist. Da anses vedkommende for å ha gitt avkall på en høring, å ha erkjent regelbruddet, og ha akseptert de foreslåtte konsekvensene.

Bokstav a) ligner på det som i dag kalles forenklet behandling og som besluttes av ADNO.

Bokstav b) ligner på det som i dag besluttes av NIFs domsorganer når en som er påtalt får tilsendt påtalebegjæringen, men ikke svarer domsorganet innen tilsvarefristen.

Dersom alternativ a) eller b) kommer til anvendelse, er det ikke påkrevd å avholde en høring for NIFs domsutvalg, men det skal utferdiges en skriftlig beslutning som inkluderer en fullstendig begrunnelse for avgjørelsen, varigheten av utelukkelsen som ilegges, enhver diskvalifikasjon av resultater og, om relevant, en begrunnelse for hvorfor de mest omfattende mulige konsekvensene ikke ble ilagt.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Bør reaksjoner for brudd på antidopingregelverket som ilegges uten høring ligge hos både kontroll- og påtaleorganet (ADNO) og domsorganene (NIFs domsorganer), eller bør dette anses enten som en del av påtaleorganets oppgaver eller domsorganenes oppgaver?*
- *Dersom avkall på høringer bør samles hos ett organ, og bør slike reaksjoner i så fall ilegges av NIFs domsorganer eller av ADNO?*

5. Diverse saksbehandlingsregler knyttet til domsfunksjonen

Utgangspunktet er at spørsmål om brudd på NIFs antidopingregler skal behandles av NIFs domsorganer. Dette innebærer at en sak avgjøres av NIFs domsutvalg, og deretter kan ankes til NIFs appellutvalg.

For norske utøvere som konkurrerer på internasjonalt nivå, og i saker som har oppstått under deltakelse i internasjonale idrettsarrangementer, er førsteinstans NIFs domsutvalg og saken kan ankes direkte til CAS.

For utøvere som konkurrerer på nasjonalt eller internasjonalt nivå, samt for andre fysiske og juridiske personer, er det også en mulighet for behandling i CAS som førsteinstans, men det forutsetter at både sakens parter og alle med ankerett aksepterer det. For alle andre utøvere og personer er førsteinstans NIFs domsutvalg og ankeinstansen er NIFs appellutvalg.

CAS har etablert en CAS Anti-Doping Division (CAS ADD), som åpner for en to-instansbehandling i CAS. Flere internasjonale særforbund har delegert sin domsfunksjon til CAS ADD. I CAS ADD er det to alternativer for behandlingen av en sak; enten at det settes et panel med tre dommere og ingen ankerett, eller en to-instansbehandling med en enkeltdommer i førsteinstans.

Model Rules åpner for at også NIF kan delegerer hele eller deler av domsfunksjonen til CAS ADD, f.eks. slik at den kun delegeres for saker som gjelder visse kategorier av utøvere. Det ville i så fall medføre at det er CAS og ikke NIFs domsutvalg som blir førsteinstans i slike saker. Et alternativ er å etablere dette som en mulighet for de utøverne som ønsker å få saken behandlet av CAS i førsteinstans. Dette vil f.eks. kunne være aktuelt for norske utøvere på internasjonalt nivå som har behov for en rask og endelig avgjørelse, og/eller som av hensyn til sakskostnadene ønsker å redusere antall instanser den behandles i.

Forhandlingene for CAS foregår normalt i Lausanne, og gjennomføres på engelsk. Det er partene som bekoster dommere og administrasjonskostnadene knyttet til forhandlingene. Etter en behovsvurdering, kan CAS innvilge fritak for sakskostnader og gi utøver økonomisk bistand til reise og opphold for seg selv og eventuelle vitner, tolk eller sakkyndige vedkommende ønsker å ta med seg. CAS formidler kontakt til advokater som kan gi utøvere gratis bistand.

Idrettsstyret ønsker ikke å delegere hele domsfunksjonen til CAS ADD, men ønsker å høre om organisasjonen vil åpne for at utøvere og andre personer som ønsker det, skal gis mulighet til å velge ikke å bruke NIFs domsorganer, men ta saken rett til CAS ADD.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Bør NIFs regelverk gi anledning for de som ønsker det til å få saken behandlet i CAS ADD i stedet for i NIFs domsorganer?*

6. NIFs oppfølging av organisasjonsledd

6.1 NIFs antidopingregler er en del av NIFs regelverk

NIFs antidopingregelverk er en del av NIFs regelverk. Alle organisasjonsledd i NIF er bundet av NIFs regelverk. Plikten til å overholde NIFs antidopingregelverk skiller seg derfor ikke fra organisasjonsleddenes generelle forpliktelser som medlem av/tilsluttet NIF. Etter NIFs lov § 4-4 er det Idrettsstyret som i tingperioden er tilsynsorgan og som skal påse at organisasjonsleddenes etterlever NIFs regelverk. For å sikre etterlevelse av idrettens regelverk, er det en klar forutsetning at organisasjonsleddene kjenner sine plikter og sitt ansvar. Dette forutsetter ikke bare at reglene er klart formulert, forståelige og tilgjengelige, men også at organisasjonsleddene får nødvendig opplæring i regelverket.

6.2 Oppfølgingen av nasjonale særforbund i NIFs antidopingregelverk

Model Rules legger opp til at det skal inntas bestemmelser i NIFs antidopingregelverk som regulerer forholdet til de nasjonale særforbundene, selv om disse ikke er signatories til WADC. Særforbund er ikke signatories til WADC, og svarer derfor ikke direkte til WADA, men overfor NIF, som igjen svarer til WADA. Manglende oppfyllelse av pliktene kan gjøre at NIF anses non-compliant. Gitt de store konsekvenser non-compliance vil kunne få for norsk idrett, ønsker Idrettsstyret tilbakemelding på om det, slik Model Rules legger opp til, skal inntas plikter for særforbund i antidopingregelverket, eller om det er tilstrekkelig med en henvisning til WADC. Idrettsstyret ønsker også tilbakemelding på om det skal inntas særlige bestemmelser om Idrettsstyrets oppfølging av organisasjonen i form av opplæring og tilsyn, samt eksplisitte sanksjoner, slik Model Rules legger opp til. Aktuelle konsekvenser vil kunne være bøter, tap av medlemskap og reduksjon/tilbakekall av økonomisk støtte. En slik særlig regulering av ansvaret på antidopingområdet, vil skille antidopingreglene fra øvrige deler av NIFs regelverk der pliktene og håndhevingsansvaret ligger i de generelle bestemmelsene NIFs lov. Det er laget utkast til hvordan en slik regulering kan se ut i regelverkets artikkel 12, 17 og 18.

Spørsmål fra Idrettsstyret som skal besvares ved bruk av eget skjema:

- *Bør særforbundenes plikter som medlem/tilsluttet NIF inntas i NIFs antidopingregelverk med det innhold og den form Model Rules legger opp til?*
- *Bør regelverket inneholde bestemmelser om NIFs ansvar for opplæring, tilsyn, håndheving og sanksjonering av de organisasjonsleddene som ikke følger regelverket, slik Model Rules legger opp til?*